

Aizkraukles novada domes
2024.gada 18.aprīļa saistošo noteikumu Nr.2024/
“Par sociālo pakalpojumu sniegšanas kārtību Aizkraukles novadā”
PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	1.1. saistošo noteikumu izdošanas mērķis – ko pašvaldība vēlas sasniegt ar saistošajiem noteikumiem, kādi būs ieguvumi”: Saistošo noteikumu "Par sociālo pakalpojumu sniegšanas kārtību Aizkraukles novadā" (turpmāk – Saistošie noteikumi) izdošanas mērķis ir noteikt Aizkraukles novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) teritorijas iedzīvotājiem pieejamo sociālo pakalpojumu veidus, to saņēmēju loku, saņemšanas un samaksas kārtību. Saistošie noteikumi tiek izdoti, pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 9. punktu, 44. panta otro daļu, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta otro un trešo daļu un Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu Nr. 275 "Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta" 6. punktu. 1.2. problēmas raksturojums, kuras risināšanai nepieciešami saistošie noteikumi: Līdz Saistošo noteikumu pieņemšanai sociālie pakalpojumi Aizkraukles novadā tika nodrošināti saskaņā ar Aizkraukles novada domes 2021. gada 17. novembra saistošajiem noteikumiem Nr. 2021/18 "Par sociālo pakalpojumu sniegšanas kārtību Aizkraukles novadā". Piemērojot praksē minētos saistošos noteikumus, tika konstatēta nepieciešamība tajos veikt precizējumus un labojumus, lai saistošie noteikumi atbilstu pašvaldības iespējām nodrošināt iedzīvotājiem sociālos pakalpojumus, kā arī atbilstu iedzīvotāju vajadzībām pēc sociālajiem pakalpojumiem. Saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumu Nr. 108 "Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi" 140. punktā paredzēto regulējumu, kas nosaka, ka grozījumu noteikumu projektu nesagatavo, ja tā normu apjoms pārsniedz pusi no spēkā esošo noteikumu normu apjoma, tika sagatavots jauns saistošo noteikumu projekts "Par sociālo pakalpojumu sniegšanas kārtību Aizkraukles novadā". 1.3. pastāvošais tiesiskais regulējums, tā būtības skaidrojums un pastāvošā tiesiskā regulējuma nepilnību raksturojums: Salīdzinājumā ar Aizkraukles novada domes 2021. gada 17. novembra saistošajiem noteikumiem Nr. 2021/18 "Par sociālo pakalpojumu sniegšanas kārtību Aizkraukles novadā", Saistošie noteikumi vairs neparedz vairāku sociālo pakalpojumu sniegšanu: zupas virtuves pakalpojums, sensorās un motorās attīstības nodarbību pakalpojums, taču paredz jaunu sociālo pakalpojumu ieviešanu – sociālā mentora pakalpojums, atelpas brīža
--	--

	pakalpojums, specializētās darbnīcas pakalpojums pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, asistenta-pavadoņa pakalpojums. Saistošajos noteikumos kārtība, kādā tiek piešķirti, saņemti un apmaksāti sociālie pakalpojumi, izklāstīta loģiskā secībā – saistošo noteikumu sākumā, ļaujot vienkopus gūt pilnīgu un vispusīgu informāciju par sociālo pakalpojumu saņemšanas procesu. Saistošajos noteikumos precizēta sociālo pakalpojumu piešķiršanas kārtība, to saņemšanas termiņi, saņēmēju loks, uzskaitīti sociālie pakalpojumi, kas nodrošināmi no Pašvaldības budžeta līdzekļiem, nevērtējot personu materiālo situāciju. 1.4. ja norādītās problēmas risināšanai nav tiesiskā regulējuma, tad skaidro, kādas sekas rada tiesiskā regulējuma neesamība: neiekļaujot noteiktus sociālos pakalpojumus, to saņemšanas kārtību Saistošajos noteikumos, nav iespējama tiesiskās kārtības ievērošana sociālo pakalpojumu sniegšanā. Skaidras un saprotamas sociālo pakalpojumu sniegšanas kārtības norādīšana Saistošajos noteikumos rada tiesisko noteiktību gan sociālo pakalpojumu sniedzējam, gan saņēmējam, novērš sociālo pakalpojumu sniedzēja patvaļu, personu nepamatotu vēršanos iestādē. Novēršot minētos trūkumus, tiks uzlabota sociālo pakalpojumu sniegšanas kvalitāte un veicināta sociālo pakalpojumu izmantošana. 1.5. iespējamo alternatīvu, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, raksturojums, to ieviešanas trūkumi un priekšrocības: Lai sniegtu sociālos pakalpojumus iedzīvotājiem, nepieciešama skaidri saprotama kārtība un noteikumi. Alternatīva ir nesniegt šādu atbalstu iedzīvotājiem.																						
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	2.1. saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus: <table border="1" data-bbox="608 1205 1406 2036"> <thead> <tr> <th>Pakalpojuma veids</th><th>Plānotais finansējums (euro)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aprūpes mājās pakalpojums (tai skaitā pakalpojums "Drošības poga", mobilās aprūpes kompleksa pakalpojums, asistenta-pavadoņa pakalpojums)</td><td>174805</td></tr> <tr> <td>higiēnas pakalpojums (dušas un veļas mazgāšanas pakalpojums);</td><td>5000</td></tr> <tr> <td>ģimenes asistenta pakalpojums, mentora pakalpojums, atbalsta un izglītojošo grupu nodarbību pakalpojums u.c. sabiedrībā balstīti pakalpojumi</td><td>20 100</td></tr> <tr> <td>psihologa pakalpojums</td><td>9000</td></tr> <tr> <td>dienas centra pakalpojums</td><td>133 366</td></tr> <tr> <td>dienas aprūpes centra pakalpojums</td><td>209 802</td></tr> <tr> <td>grupu dzīvokļa un pansijas pakalpojums</td><td>269 058</td></tr> <tr> <td>transporta pakalpojums</td><td>3000</td></tr> <tr> <td>Ilgstošas un īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā pakalpojums</td><td>674138</td></tr> <tr> <td>Kopā:</td><td>1498269</td></tr> </tbody> </table>	Pakalpojuma veids	Plānotais finansējums (euro)	aprūpes mājās pakalpojums (tai skaitā pakalpojums "Drošības poga", mobilās aprūpes kompleksa pakalpojums, asistenta-pavadoņa pakalpojums)	174805	higiēnas pakalpojums (dušas un veļas mazgāšanas pakalpojums);	5000	ģimenes asistenta pakalpojums, mentora pakalpojums, atbalsta un izglītojošo grupu nodarbību pakalpojums u.c. sabiedrībā balstīti pakalpojumi	20 100	psihologa pakalpojums	9000	dienas centra pakalpojums	133 366	dienas aprūpes centra pakalpojums	209 802	grupu dzīvokļa un pansijas pakalpojums	269 058	transporta pakalpojums	3000	Ilgstošas un īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā pakalpojums	674138	Kopā:	1498269
Pakalpojuma veids	Plānotais finansējums (euro)																						
aprūpes mājās pakalpojums (tai skaitā pakalpojums "Drošības poga", mobilās aprūpes kompleksa pakalpojums, asistenta-pavadoņa pakalpojums)	174805																						
higiēnas pakalpojums (dušas un veļas mazgāšanas pakalpojums);	5000																						
ģimenes asistenta pakalpojums, mentora pakalpojums, atbalsta un izglītojošo grupu nodarbību pakalpojums u.c. sabiedrībā balstīti pakalpojumi	20 100																						
psihologa pakalpojums	9000																						
dienas centra pakalpojums	133 366																						
dienas aprūpes centra pakalpojums	209 802																						
grupu dzīvokļa un pansijas pakalpojums	269 058																						
transporta pakalpojums	3000																						
Ilgstošas un īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā pakalpojums	674138																						
Kopā:	1498269																						

	2.1.1. samazina vai palielina ieņēmumu daļu: Pašvaldības ieņēmumu daļa nemainās. 2.1.2. samazina vai palielina izdevumu daļu: Ņemot vērā, ka izdevumu plāns ir indikatīvs un var mainīties atbilstoši pieprasījumam var secināt, ka pašvaldības izdevumu daļa būtiski nemainās, izdevumi apstiprināti ar Aizkraukles novada domes 2024. gada 25. janvāra saistošajiem noteikumiem Nr.2024/1 "Par Aizkraukles novada pašvaldības budžetu 2024.gadam". 2.1.3. ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā (piemēram, vai, lai īstenotu saistošos noteikumus, jāsamazina finansējums citām pozīcijām): Izdevumi neietekmē citas pašvaldības budžeta pozīcijas. Izdevumi apstiprināti ar Aizkraukles novada domes 2024. gada 25. janvāra saistošajiem noteikumiem Nr.2024/1 "Par Aizkraukles novada pašvaldības budžetu 2024.gadam". 2.2. informācija par nepieciešamajiem resursiem sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi (saistībā ar 5., 6.sadaļu). Jaunu darba vietu veidošanu saistošie noteikumi neparedz.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.1. sociālā ietekme – ietekme uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu, sabiedrību kopumā, kā arī ietekme uz konkrētām sabiedrības grupām, tai skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautajām sabiedrības grupām, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām un tiesībām, uz dzimumu līdztiesību: Saistošie noteikumi veicinās vai atjaunos sociālās atstumtības riskam pakļauto sabiedrības grupu spēju sociāli funkcionēt. 3.2. ietekme uz vidi – ar saistošo noteikumu īstenošanu izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīles, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, kultūras un dabas mantojumu, iespējamā pakļautība avāriju vai katastrofu riskiem un visu minēto jomu mijiedarbība: Nav attiecināms. 3.3. ietekme uz iedzīvotāju veselību, iekļaujot informāciju par to, vai saistošie noteikumi: 3.3.1. ietekmēs (piemēram, uzlabos, atjaunos, pasliktinās) vai neietekmēs cilvēku veselību”: Saistošo noteikumu īstenošana veicinās iedzīvotāju veselību, jo sociālie pakalpojumi uzlabos veselības aprūpes pieejamību daļai sociālo pakalpojumu saņēmēju, sniedzot atbalstu nokļūšanā uz veselības aprūpes iestādēm vai ievievojot personas institūcijās, kurās tiek nodrošināta veselības aprūpe, kā arī daļai sociālo pakalpojumu saņēmēju veicinot motivāciju risināt ar veselību saistītās problēmas. 3.3.2. nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas veselības jomā:

	Nav attiecināms. 3.3.3. radīs jaunas tiesības vai uzliks jaunus pienākumus veselības jomā: Nav attiecināms. 3.4. ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā: Nav attiecināms. 3.5. ietekme uz konkurenci: Nav attiecināms.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	4.1. institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā: Lai saņemtu saistošajos noteikumos minētos sociālos pakalpojumus, persona var gan tieši, gan ar elektroniskā pasta starpniecību vērsties Aizkraukles novada Sociālajā dienestā (tai skaitā teritoriālajās vienības un attālinātajos klientu pieņemšanas punktos Aizkraukles novada pagastu pakalpojumu centros). 4.2. galvenie procedūras posmi un privātpersonām veicamās darbības, ko paredz saistošo noteikumu projekts, tai skaitā akcentē, kā piedāvātais regulējums maina līdzšinējo kārtību: Lai saņemtu saistošajos noteikumos minētos sociālos pakalpojumus pabalstus, personai jāievēro procedūras posmi, kuri ir noteikti saistošo noteikumos. 4.3. paredzētās administratīvo procedūru izmaksas: 4.3.1. saimnieciskās darbības veicējiem: Nav paredzētas. 4.3.2. fiziskajām personām: Nav paredzētas. 4.3.3. nevalstiskā sektora organizācijām: Nav paredzētas. 4.3.4. budžeta finansētām institūcijām: Nav paredzētas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	5.1. pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti šie saistošie noteikumi: Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta 9.daļu pašvaldību autonomā funkcija ir nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus. Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9.pantu pašvaldībai, kuras teritorijā ir deklarētā personas dzīvesvieta, ir pienākums nodrošināt personai iespēju saņemt tās vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību. 5.2. Pašvaldības cilvēkresursi, kas tiks iesaistīti saistošo noteikumu īstenošanā (tostarp, vai tiks uzlikti jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem, veidotas jaunas darba vietas u.tml.): Lai īstenotu saistošajos noteikumos paredzēto, Pašvaldība ir izveidojusi iestādi Aizkraukles novada Sociālais dienests, kura organizē sociālo darbu, nodrošina sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu un administrēšanu un ir atbildīga par valsts deleģēto funkciju pašvaldībai sociālās aizsardzības jomā izpildi. Sociālās pakalpojumu organizēšanu un administrēšanu nodrošina Sociālās darba un sociālo pakalpojumu nodaļa. Saistošo noteikumu īstenošanā Aizkraukles novada pašvaldības Administrācijas Finanšu

	un grāmatvedības nodaļa, kas nodrošina samaksu par saņemtajiem pakalpojumiem un Juridiskā nodaļa, kas sniedz konsultatīvu atbalstu saistošo noteikumu piemērošanā. Saistošie noteikumi neparedz uzlikt jaunus pienākumus vai uzdevumus esošajiem darbiniekiem, kā arī neparedz izveidot jaunas darba vietas.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	6.1. saistošo noteikumu izpildē iesaistītās institūcijas, tai skaitā, vai paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija: Saistošo noteikumu izpildi nodrošina Aizkraukles novada Sociālais dienests un Aizkraukles novada pašvaldības Administrācija. Jaunu institūciju izveidi, esošo likvidāciju vai reorganizāciju saistošie noteikumi neparedz. 6.2. izpildes nodrošināšanai nepieciešamie resursi un to pamatotība (nedublējot 2.sadaļā norādīto): Nemot vērā, ka sociālo pakalpojumu organizēšanu un administrēšanu nepieciešams veikt visā Aizkraukles novada administratīvajā teritorijā, nepieciešami vismaz 12 sociālā darba speciālisti.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	7.1. vai saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai: Saistošie noteikumi nodrošina mazaizsargāto iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanu un uzturēšanu, līdz ar to secināms, ka saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanai un paredz tikai to, kas vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai, līdz ar to Saistošo noteikumu izpildei nepieciešamais Pašvaldības finansējums pretstatā sabiedrībai kopumā gūtajam labumam ir nepieciešams un ir samērīgs. 7.2. samērīguma tests: 7.2.1. vai pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti legītīmā mērķa sasniegšanai: Pašvaldība nodrošina Pašvaldību likumā noteikto funkciju izpildi. 7.2.2. vai nav saudzējošāku līdzekļu legītīmā mērķa sasniegšanai: Pašvaldība var noteikt citus pakalpojuma veidus un samaksas kārtību (labvēlīgākus pabalsta saņēmējam) 7.2.3. vai pašvaldības rīcība ir atbilstoša: Pašvaldības rīcība izstrādājot saistošos noteikumus ir samērīga, atbilstoši pašvaldības finansiālajām iespējām.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1. sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā: Sabiedrības pārstāvji nav iesaistīti konsultācijās saistošo noteikumu izstrādes procesā. 8.2. izmantotais sabiedrības līdzdalības veids (lai atspoguļotu, kā pašvaldības ir centusies sasniegt mērķgrupu, kā arī noskaidrot pēc iespējas plašākas sabiedrības viedokli): Saskaņā ar Pašvaldību likuma 46.panta trešo daļu saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no

	2024. gada 20. martam līdz 2024. gada 3. aprīlim publicēts pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv sabiedrības viedokļa noskaidrošanai.
--	--

Sēdes vadītājs,
domes priekšsēdētājs

L.Līdums